– Isen smelter uansett

Smeltingen på Grønland har nådd et punkt, ifølge forskere. Isen fortsetter å smelte selv om vi bremser oppvarmingen av kloden.

Smeltingen av isen på Grønland fortsetter. Det skjer selv om vi er flinke og bremser global oppvarming. Forskere sier dette.

Smeltingen bidrar til at havet stiger over hele verden.

En ny studie undersøker satellitt-målinger. Målingene viser at smeltingen begynte å skje raskere rundt år 2000.

Det snør over Grønland hvert år. Men det er ikke nok. Det forsvinner for mye is ut i havet.

– Det hadde ikke hjulpet å gå tilbake til klimaet for 20 til 30 år siden. Vi ville likevel mistet masse ganske raskt, sier professor Ian Howat til kanalen CNN.

Howat og flere av de andre forskerne jobber ved Ohio State University i USA. Universitetet skriver i en pressemelding at isen på Grønland har passert et «point of no return». Det vil si at det er ingen vei tilbake.

Tenk deg at den globale oppvarmingen stoppet fullstendig. Smeltingen vil likevel fortsette.

På 1980- og 1990-tallet forsvant 450 milliarder tonn is på Grønland per år. Snøen veide opp for dette.

Å smelte – topić (się) (å smelte – smeltet – har smeltet)
Uansett – tutaj: i tak
Å nå – osiągnąć, osiągać (å nå – nådde – har nådd)
Å bremse – hamować (å bremse – bremset – har bremset)
(En) klode – kula ziemska, glob
(En) global oppvarming – globalne ocieplenie
(En) forsker – badacz, naukowiec
Å bidra til – przyczynić się do (å bidra – bidro – har bidratt)
(Et) hav – ocean, morze
Å stige – podnosić się, wzrastać (å stige – steg – har steget)
Å undersøke – badać (å undersøke – undersøkte – har undersøkt)
(Ei, en) måling – pomiar
Å forsvinne – zniknąć, znikać (å forsvinne – forsvant – har forsvunnet)
Å passere – mijać, przechodzić (å passere – passerte – har passert)
Det vil si – to znaczy
Fullstendig – całkowity, kompletny, zupełny
Å veie opp for noe – zrekompensować, wyrównać coś (å veie – veide – har veid)

Siden den gang har det blitt varmere. Nå forsvinner omtrent 500 milliarder tonn is hvert år.

Isen på Grønland er flere kilometer dyp. Noen steder er det over tre kilometer fra overflaten og ned til bakken.

Hvis alt sammen smelter, vil verdenshavene stige minst seks meter. Dette vil ta omtrent tusen år. Lenge før den tid vil store områder langs kysten forsvinne i havet.

Ikke alle er enige i at isen smelter helt bort.

Ruth Mottram jobber ved Danmarks Meteorologiske Institut. Hun tror innlandsisen kan bli stabil en gang i framtida. Det er når den er betydelig mindre enn i dag.

Når isbreene ikke lenger når ut til havet, vil de trolig ikke minke like fort.

Smeltingen på Grønland er én av flere årsaker til at havet stiger. Det skjer etter hvert som kloden varmes opp.

I tillegg smelter is i deler av Antarktis. Havvannet utvider seg når det blir varmere.

Tidligere i sommer kollapset store deler av innlandsisen i Canada. Et stort isflak brakk løs fra Milne Ice Shelf på Ellesmereøya.

Dyp – głęboki

(En) overflate – powierzchnia

(En) bakke – tutaj: ziemia

(Et) område – obszar, teren

Langs kysten – wzdłuż wybrzeża

(En) innlandsis – lądolód

Betydelig – znaczny, znacznie

(En) isbre – lodowiec

Trolig – prawdopodobnie

Å minke – zmniejszać się, maleć (å minke – minket – har minket)

(En) årsak – powód, przyczyna

Etter hvert – stopniowo, z czasem

Å utvide seg – rozszerzyć się, powiększyć się (å utvide – utvidet – har utvidet)

Å kollapse – zawalić się, runąć (å kollapse – kollapset – har kollapset)

(Et) isflak – kra

Det er mye varmere i området enn det som var vanlig før.

– Dette dreier seg uten tvil om endringene i klimaet, sa professor Luke Copland ved University of Ottawa.

Det er usikkert hvor mye havet vil stige fram til 2100.

Jeżeli spodobała Ci się Norweska Prasówka, wypróbuj indywidualny kurs języka norweskiego!

Artikkelen «– Isen smelter uansett» av Karin Flølo ble hentet fra klartale.no: https://www.klartale.no/verden/isen-smelter-uansett-1.1759549 (tilgangsdato: 25.08.2020)

Å dreie seg om noe – dotyczyć czegoś (å dreie – dreide – har dreid)

Uten tvil – bez wątpienia

Usikker – niepewny